DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek 1926 szeptember 10.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA: 1500 KORONA

Kiadó: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/1 évre 420,000 K, 1/2 évre 210,000 K, 1/4 évre 105,000 K, 1 hóra 35,000 K. Külföldre a kétszerese.

Debrecen, XXIV. évf. 204. szám.

A Népszövetseg lakomát, bált és operai diszelőadást rendez Németország felvételének örömére

„Németország felvétele valóságos életszükséglete a Népszövetségnek"

Genf, szeptember 9.

A népszövetségi nagygyülés ma délelötti ülését 10 óra 10 perckor nyitották meg. A delegátusok teljes számban jelentek meg.

Nincsics elnök Mottának, a tanulmányi és jogügyi bizottság elnökének adja meg a szót.

Motta hangsulyozza, hogy

Németországnak felvétele valósággal életszükséglete a Népszövetségnek.

Ez a meggyőződés mindinkább erősödött és ma már semmiféle ellenmondásra nem talál. Ugyanily elemi szükségességnek tekinti Németország állandó tanácstagságát. A népszövetségi paktum szellemében

a nagyhatalmakat állandó tanácstagság illeti meg. Németország pedig kétségkivül nagyhatalom.

A népszövetségi tanács további állandó tagságokkal való kibővitése aránytalanul növelné a tanács hatalmát a nagygyülés rovására, amely a Népszövetség egyetemlegességének tulajdonképeni reprezentánsa. A tulságos kibővités tekintettel a szavazategyhanguság klauzulájára, különböző veszedelmeket is foglalna magában. Annál több ok szól a nem állandó tanácstagsági helyek emelése mellett, nem utolsó sorban az az ok is, hogy a népszövetségi tanács válsága ezzel a módszerrel oldható meg. Meggyőződése szerint a most ajánlott megoldás szabaddá teszi az utat az általános engesztelödésre, ami legjobb feltétele lesz a locarnói szerződések hatályosságának is. A Népszövetség immár hozzáláthat nagy feladataihoz, elsősorban a leszerelés és az általános döntöbiráskodás gyakorlati megvalósitásához.

Loudon (Hollandia) Németország felvételét és állandó tagságát helyesli.

A Népszövetség nagygyülése ezután névszerinti szavazással 11 óra 55 perckor

Németországot egyhangulag a népszövetségi tanács állandó tagjává választotta meg

és egyuttal elhatározta a nem állandó tanácstagságok számának hatról kilencre való felemelését.

Nincsics elnök szerencsét kivánt a Népszövetségnek a szavazás eredményéhez, hangsulyozva, hogy ezzel a Népszövetség egyik legfontosabb, valósággal életfontosságu feladata nyert megoldást. Kifejezte benső örömét az eredményen, hozzátéve, hogy Németország, miután a Népszövetségbe való felvételére és az állandó tanácstagságra irányuló követelése teljesült, remélhetőleg a legrövidebb időn belül részt fog venni a népszövetségi nagygyülés munkálatain.

A Nemzetek Szövetségének történetében nagyjelentőségűvé vált ülés röviddel 12 óra után ért véget.

Genf, szeptember 9.

Németország fölvétele óta egyszerre megváltozott a hangulat a Népszövetségen. Az öröm általános és a mostani ülésszaknak mindenki sima és gyors lefolyást jósol. Ma délután 5 óra 17 perckor érkezik Genfbe a német delegáció Stresemann birodalmi külügyminiszter vezetése alatt. Abban állapodtak meg, hogy a német delegációt a napirend rendes tárgyalása közben fogják üdvözölni. A terv a következő: Pénteken délelőtt fél 11 órára van kitüzve a teljes ülés és annak megnyitása után rögtön megjelenik a teremben Stresemann birodalmi külügyminiszter a delegáció többi tagjaival.

Nincsics elnök üdvözlő beszédet intéz a német képviselőkhöz, amelyre Stresemann külügyminiszter válaszol s utolsónak Briand külügyminiszter fog felszólalni. Ezek a beszédek kitöltik az időt déli 12 óráig, akkor Nincsics berekeszti az ülést és annak folytatását délután 4 órára halasztja.

Természetesen a Népszövetség palotáján kivül más ünnepiességek is lesznek. Pénteken délben

a Népszövetség vezetősége a Hotel des Berguesben lakomát rendez a nemzetközi sajtó képviselőinek tiszteletére és erre a német delegáció tagjai is hivatalosak.

mint általában a Népszövetség valamennyi delegátusa. Pénteken délután a németek bevonulásának örömére Chamberlain fogadja a német sajtó munkatársait. Szombaton este Stresemann külügyminiszter rendez hivatalos fogadóestét,

lesz továbbá ünnepi előadás az operában és a Népszövetség elnöksége bált is akar adni,

de ennek a két ünnepnek ideje még nincs meghatározva.

Az Éme összesorvadt debreceni csoportja tagjainak csetepatéi a biróság előtt

A debreceni törvényszék Bod Kálmán dr. tanácsa csütörtökön d. e. kezdte tárgyalni azt a nagy port felvert ügyet, mely a debreceni ÉME csoport, illetve annak elnöke dr. Szatmáry István máv. titkár inditott Pálffy József szerkesztő és Macsata József ellen sajtó utján elkövetett becsületsértés és rágalmazás miatt. A tárgyalás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg és a kiváncsiak serege már jóval a tárgyalás megnyitása előtt elfoglalta a hallgatóság számára fenntartott padokat.

Az érdekes bünper, mely az ÉME debreceni csoportjában támadt viszálykodás kulisszatitkait szellőzteti, messzire nyulik viszsza.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportjában ugyanis belső harc tört ki még 1924-ben és két táborra szakadt az egyesület.

Az egyik csoportba tömörültek azok, akik dr. Iványi Béla egyetemi tanárral és Macsata József máv intézővel az élükön, mint pallagi csoport kezdték meg a munkát és támadták a debreceni csoportot, mely az Iványiék kiválása után dr. Szathmáry Istvánt választotta meg elnöknek. — A két tábor közt rendkivül éles volt a harc, mely tetőfokát az 1925 decemberében megtartott közgyülésen érte el, mikor

Macsata József éles birálatot akart modani a debreceni csoport uj elnökéről dr. Szathmáry Istvánról és társairól,

akik szerinte nem a kivánt irányban vezették az ügyeket. A beszédét azonban nem tudta elmondani, mert

óriási botrány tört ki és Macsata hiveivel kénytelen volt elhagyni a gyülést.

Macsata József, aki a nagy botrány miatt nem mondhatta el beszédét, leközölte azt a Debrecen cimü napilapban. Macsata cikkét a lap felelős szerkesztője Pálfy József látta el cimzéssel és kisérte kommentárral. Az ÉME debreceni csoportja a cikk egyes kitételei miatt meginditota az eljárást Macsata és Pálfy ellen. A vádirat szerint Macsata a közgyülés után a következő „Nyilatkozatot" tette:

„Mivel az ÉME debreceni csoportja ujból Szathmáry Istvánt választotta meg elnöknek, bejelentem az egyesületből való kilépésemet, mivel

sértésnek tartanám magamra olyan egyesületi tagságot, melynek ő az elnöke."

A pörhozó nyilatkozat

A nyilatkozatban többek között a következőket irja: „Megjegyzem, hogy

ha az ébredő eszme azonos a debreceni ÉME csoportban uralkodó feneketlen gyülölködéssel, amely még a bajtársakkal szemben is megnyilvánul, akkor szégyellem, hogy valamikor ÉME tag voltam..."

Az ÉME és Szathmáry mindkét közleményt sértőnek találta és emiatt rágalmazási pert inditott. Pert inditott különben az ÉME és Szathmáry a „Debrecenben" A debreceni ÉME kulisszatitkai, Az ébredő főispánságtól a szerkesztőbajtárson keresztül a nyalóka üzletig, Mire jó az Uránia-mozgó jövedelme cimen megjelent cikk következő kitételei miatt is.

„a) Ezuttal nem szólunk az elnök ur havi kétmilliójáról, a szegény gyermekek felruházása helyett Rómába utazó bajtársak 10 milliójáról, a nyalóka üzletről és egyebekről, hanem igenis beszélnek arról, hogy még ezen ethikai kifogások alá eső kiadásokon felül

mi történik az ébredő mozi azon horribilis jövedelmével, mely ezeken felül marad s amely autentikus kijelentés szerint oly horribilis, hogy házat lehetne belőle venni."

„b) Legutóbb is elutasitotta a belügyminiszter Debrecen városának moziengedély megadására irányuló kérelmét, pedig ezt a kérelmet kulturális cél támasztotta alá.

Az ÉME pedig birtokol egy mozit, melynek jövedelme olyan célokat szolgál, amelyek messze esnek minden kulturától, de még csak hazafias szolgálattól is, mint ez kitünik az alábbiakból is.

„a) Hogy teljesen röviden jellemezzem

a vezetőség munkáját: nem egyéb, mint a mozi jövedelmének müvészi módon való elköltése."

„Hogy a szerkesztő bajtárs hatmilliót kaphasson" alcim alatt. Miért adott ki a vezetőség ez évben is ébredő naptárt, amikor erre a mult évben is több milliót ráfizettünk: A propaganda céljából-e, avagy pedig azért, hogy a szerkesztőbajtárs hatmilliót kaphasson."

„Egy kis nyalóka üzlet" alcim alatt második oldal, negyedik hasábban:

„Vajjon igaz-e az, hogy Léhman bajtárs annak idején havi másfélmillió koronát igért az elnök urnak, ha őt és társait a mozi bérletéhez hozzájuttatja. Ha ez igaz, miért nem állitotta öt fegyelmi biróság elé? Miért egedett neki vezetőszerepet játszani az egyesületben és miért szerzett még a fiának is drogériát? Ez utóbbi dolgot maga az elnök ur mondotta nekem, remélem emlékszik még rá? Megtörtént-e az ÉME árudájának leszámolása, amit évek óta sürgetnek az üzletrészjegyzők."

„Kémek a háttérben" alcim alatt:

„Amikor a volt pallagi csoport igen tiszteleméltó tagjai a Boriska nap megünneplésére a mult héten barátságos összejövetelt tartottak, képes volt őket feljelenteni az államrendőrségnél, hogy titkos értekezletet tartanak...."

„De megcselekedte azt is, hogy egyik bajtársáról annak szolgálati főnöke előtt olyan kijelentést tett, amely az illető bajtársnak sulyos kellemetlenséget okozhatott volna. Vajjon méltó-e az elnöki tisztségre az olyan egyén, aki bajtársával igy járt el."

A tárgyalás

Az érdekes ügyet szellőztető főtárgyalást 10 óra után nyitotta meg Bod Kálmán tanácselnök. Szavazóbirák voltak: Majerszky Jenő, Tóth János. Macsata védelmét dr. Szemere Antal ügyvéd látta el, mig az Ébredő Magyarok Egyesületét dr. Kovács Béla ügyvéd képviseli. — Jelen van a tárgyaláson mint sértett Szathmáry István is. A vádirat felolvasása után az elnök Macsata József kihallgatását kezdi meg, aki kijelenti, hogy

bünösnek nem érzi magát.

Szemere Antal védő kérte a biróságot annak megállapitására, hogy az ÉME debreceni csoportja jogosult-e vádemelésre, mivel tudomása szerint ilyen ügyekben csak az országos központ intézkedhet. Rövid beszéd keretében vitatta azt, hogy az ÉME vádlóként lép fel akkor, amikor nem az ÉME-t, hanem csak annak egyes vezetőit támadták a vádlottak.

Dr. Kovács Béla, a sértett képviselője, bemutatja az ÉME legujabb alapszabályát, amely szerint helyi jelentőségü ügyekben csak a helyi csoport intézkedhetik és igy jogosult a vád emelésére.

A biróság rövid tanácskozás után meghozta a végzést, amely szerint a védő kérését elutasitja és kimondja, hogy

a debreceni ÉME csoport jogosult a vádemelésre.

A védő a végzés ellen semmiségi panaszt jelentett be. Macsata József és védője kérték még a biróságot, hogy a valódiság bizonyitását a legszélesebb mederben rendelje el. Macsata kijelentette, hogy cikkének megirásában a közérdek és jogos magánérdek vezette és bejelenti ,hogy állitásai igazolásául kéri kihallgatni Hankovszky Gyulát, Bihari Bélát, Erdőssy Ferencet, Iványi Béla dr-t, Apostol Sándornét, Varga Rózsit, dr. Haendel Vilmost, Szabó Józsefnét, Oláh Gézánét, Fülöp Kálmánnét, Bakos Lajost, Kórus Károlyt, Fischer Rudolfot, Kerekes Lászlót, Kaba Györgyöt, Mózer Ernőt, Szathmári Istvánt.

Pálfy József főszerkesztő kihallgatása során elmondta, hogy a cikk közreadásában a közérdek vezette, bünösnek nem érzi magát és kéri a valódiság bizonyitásának elrendelését.

Kovács Béla a sértettek képviselője felsorolja a ellenbizonyitékokat, több iratot csatol be és ujabb tanuk megidézését kéri. Szemere dr. védő ellenzi az ellenbizonyitásnak nagy mértékben való elrendelését. A biróság közel egy órás tanácskozás után ugy döntött, hogy a valódiság bizonyitásának helyt ad. A tárgylást az idő előrehaladottságára való tekintettel az elnök felfüggsztette és folytatását délután fél öt órára tüzte ki.

A folytatólagos tárgyalás megnyitása után először dr. Szathmáry István ÉME elnöknek a kihallgatását kezdték meg. Elmondja, hogy az ÉME-től kétmillió korona havi tiszteletdijat kap, de azt a választmány szavazta meg neki ő csak nehezen fogadta el. A pénztárnok egymillió koronát kap, — mondta — de az meg is dolgozik érte. Az elnök kérdésére elmondja a tanu. hogy mikor a mozi fuziójáról megindultak a tárgyalások, Léhmannal üzente valki, hogy abban ez esetben, ha a mozinak magánkézre adásához hozzájárul, akkor kap másfélmillió koronát. Nagyon felháborodtam az ajánlaton — mondta a tanu, — leszidtam Léhmannt és megtettem a jelentést a központnak. Elmodnja még, hogy az ÉME-től kapott dr. Liszt Nándor szerkesztő a naptár csinálásáért hatmillió koronát.

Elnök: Mi volt a Boriska napi gyüléssel?

Tanu: A pallagi csoport elhatározta, hogy Briska napján gyülést tart, külön a debreceni csoporttól.

Én a fővárosból Ekhardttól kaptam egyenes utasitást, hogy a pallagi csoport gyülését oszlassam fel, mivel a két csoport közt a fuzió már létre jött

és alapszabály értelmében külön gyülést már nem tarthatnak. A debreceni ébredő mozi ügyeiről szólva tanu elmondta, hogy a mozi jövedelmét kulturális és szegénysegélyezési célokra adja az egyesület. A havi bevétel 18 millió korona, ugyanis ennyi az a negyven százalék, mely megilleti a debreceni ÉME-t.

Védő: **Mennyi tagja van az ÉME-nek Debrecenben?**

Tanu: **Erre a kérdésre kell nekem felelni? Nem akarom hogy válaszomat kihasználják ellenünk.**

Elnök: **Nem tartozik a tárgyhoz, nem szükséges felelet.**

A tanu által elmondottakhoz Macsata teszi meg az észrevételeit és közben olyan heves kifejezéseket használ hogy az elnök több izben rendreutasitja.

Macsata után Pálfy szerkesztő kérdi meg a tanutól, hogy ha évente 200 millió jövedelmük van a moziból, hol van a kimutatás az összeg hovaforditásáról?

Az első tanu Apostol Sándorné, egy számtanácsos özvegye, aki sirás közt mondja el, hogy

bár utolsó fillérét is az ÉME-nek adta, mégis kizárták a tagok sorából

és azt Szathmáry elnöknek köszönheti.

— Öt évig voltam tagja az ÉME-nek, soha baj nem volt, csak, mikor Szathmáry Pista lett az elnök.

Elnök: Itt nincs Pista, csak dr. Szathmáry István van.

Az elnök kérdésére a tanu elbeszéli, hogy

a bajtársak közt akkor keletkezett a viszálykodás, mikor „a mozi komédia felvetődött."

Választmányi tagja voltam az ÉME-nek és mégis kizártak anélkül, hogy megmondták volna miért. Mikor kérdeztem az okát, Szathmáry elnök azt válaszolta, hogy majd irásban értesiteni fognak, de még a mai napig sem tudom miért zártak ki.

Szathmáry: Apostolné önként lépett ki az egyesületből — és becsatol egy könyvet, melyben be van vezetve, hogy Apostol Sándorné önként lépett ki az egyesületből.

Macsata a vádlottak padján felkiállt:

— Az a jegyzés hamisitvány!

A következő tanu Varga Róza postai segédtiszt, az elnök kérdésére elmondja, hogy volt egy rendkivül viharos gyülésen, melyen olyan dolgok történtek, hogy miattuk

nem akart többé az egyesületnek a tagja lenni. Azt kiabálták: Lopott a Méltóságos Ur! — és mikor kérdőre vontam egyeseket, Barta János azt mondta, hogy igenis, a dr. Iványi Béla méltóságos ur, az ÉME elnöke lopott.

Meg akartam ismételtetni a kijelentést, de Barta azt mondta, hogy azt nem teszi meg.

Elnök: Miért zártak ki egyeseket az egyesületből?

Tanu: Hát kérem, egyrészét azért, mert Iványi méltóságos ur mellett foglalt állást, a másik részét azért, mert egyik párthoz sem tartoztak, se a Szathmáryhoz, se az Iványihoz, csak az igazságot követelték és

mivel állandóan az igazságot kérték, hát őket is kizárták.

Én Iványi egyetemi tanár hive vagyok és a gyülésen meg is kérdeztem dr. Olchvárytól, hogy mivel vádolják Iványit, mire Olchváry kijelentette, hogy itt nem mondja meg, de szivesen elmondja délután 3-tól az irodájában, hogy mi bünt követett el Iványi. Ezen a gyülésen durván kiabáltak azokra, akik Iványi mellett foglaltak állást és olyan kijelentések hallatszottak:

— Fogjátok be a pofátokat, mert kivetünk benneteket!

Juhász Andrásné tanu elmondja, hogy személyes tapasztalati van-nak arról a gyülölködésről, mely lábra kapott az ÉME-ben. Ott volt azon a gyülésen, melyen ovációban akarták részesiteni Iványi Bélát és amelyen Barta János kijelentette:

— Ha be nem fogják a pofájukat, hát rendőrrel vezettetem ki magukat!

Mikor érdeklődtem — folytatta a tanu — hogy

mivel vádolják Iványit és miért ellenzik azt, hogy üdvözöljék, Barta kijelentette, hogy azért mert lopott, Szathmáry pedig azt mondta, hogy sikkasztott.

Elnök: Kinek modta ezt?

— Nekük mondta.

Elnök: Apostolné, ön ott volt és hallotta ezt?

— Igen, én is hallottam.

Fülöp Kálmánné tényleges százados felesége vallomásában elmondta, hogy 1921 óta tagja az egyesületnek. A gyülölködés 1924-ben indult meg az egyesületben, mikor az Iványi pártiakat kizárták. Hallotta, mikor beszélték, hogy Iványi sikkasztott.

A tanukat vallomásukra megeskették. A tárgyalást a késő esti órákban félbeszakitották és a folytatását pénteken délelőtt 9 órára tüzték ki.

A muzeumi bizottság elismerése Zoltay Lajos dr.-nak és Ecsedi István dr.-nak

Debrecen város muzeumi bizottsága csütörtökön délután Csürös Ferenc dr. tanácsnok elnöklete alatt a Csokonai-ház disztermében ülést tartott, amelyen jelen voltak a muzeum tisztviselői: Zoltay Lajos muzeumigazgató, Ecsedy István dr. müzeumőr, Sőregi János segédmuzeumőr, eznkivül Lencz Géza dr. prorektor, Papp Károly dr., Szentpéteri Kun Béla, Láng Nándor dr. egyetemi tanárok, Pálfy József festőművész, Tüdős Kálmán dr. egészségügyi főtanácsos, tiszti főorvos, Csobán Endre városi főlevéltáros.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után Csürös Ferenc dr. kulturtanácsnok meleg hangon emlékezett meg arról a megtisztelteteésről, amely Zoltai Lajos muzeumigazgatót érte, amikor a debreceni tudományegyetem a tiszteletbeli doktori cimre méltatta. Ezzel

méltó kifejezésre jutatta Zoltai Lajos nagy érdemeit és szép kitüntetésben részesitette, amelyet Zoltai Lajos mindenképen meg is érdemelt.

Az egyhangu tetszésre talált beszédet az ülés jegyzőkönyvébe iktatta.

Az időszaki jelentések során tudomásul vette a bizottság, hogy a muzeum ez idén tovább folytatja az ondódi hun-avar temető -ásatását, amelyet tavaly már igen szép eredménnyel kezdtek meg.

Zoltai Lajos muzeumigazgató tett ezután előterjesztést Ecsedi István törökországi tanulmányutja ügyében. Elmondta, hogy

NÉGYFOGÁSOS
elsőrendü ebéd
14,000 korona
Belvárosi Transsylvánia étteremben

Ecsedi István dr. bulgáriai és törökországi tanulmányutja alkalmával már rövid idő alatt is igen szép eredményeket ért el. Nagyon sok rokonvonást fedezett fel a török és a magyar ősfogalkozásokra, a pásztorkodásra és földmivelésre vonatkozóan.

Kivánatosnak tartja, hogy Debrecen városa a Déri-müzeum részére összehasonlitás céljából egy ilyen gyüjteményt szerezzen be és hozasson meg, amint erre most a Nemzeti Muzeum is törekszik. Ezt a gyüjteményt legközelebbi tanulmányutja akalmából Ecsedi István dr. megszerezheti és elhozhatja.

Lencz Géza dr. inditványozza hogy

a bizottság fejezze ki legteljesebb elismerését Ecsedi István dr-nak ez ügyben tett önzetlen fáradozásáért és eredményes szép munkálkodásáért.

A bizottság ehez egyhanguan hozzájárult és kimondta hogy ilyen összehasonlitó gyüjtemény megszerzése iránt a városi tanácsnak előterjesztést tesz.

Zoltai Lajos ismertette ezután a muzeum 1927. évi költségvetését. Ecsedi István pedig a könyvtár 1927. évi költségvetését. Ezeknek elfogadása kapcsán kimondta a bizottság, hogy

a könyvtár részére nagyobb államsegély megállapitása és kiutalása iránt megkeresi a kormányt

annál is inkább, mert a nagyobb államsegély kiutalását a kultuszminisztérium illetékes ügyosztálya már az idén kilátásba helyezte.

Végül Papp Károly dr. előterjesztést tett aziránt, hogy mivel a külföld is mind nagyobb érdeklődést tanusit a debreceni muzeum iránt, az évi jelentéseket bővebb tartalommal és legalább egy idegen nyelven szerkesztett kivonattal adják ki.

Csürös Ferenc dr. tanácsnok kijelentette, hogy a tervet helyesli, a kivonatot német nyelven kellene a jelentéshez csatolni és erre vonatkozóan előterjesztést is tesz a közgyülésnek, ezt tegye lehetővé.

Ezzel az ülés véget ért.

A vasuti menetrend változásai

A debreceni vasuti üzletvezetőség közli a közönséggel, szeptember 16-ától kezdődőleg a személyszállitó vonatok menetrendjében az alábbi változások állanak be:

1. A Debrecen—szerencsi vonalon közlekedő 1737. sz. vonat Téglás m. r. helyen utasok le és felszállása céljából 8 óra 22 perckor feltételesen megáll.

2. Kaba—nádudvari vonalon az 5429. sz. vonat Nádudvarról 15 perccel később, azaz 5 óra 25 perckor indul és ennek megfelelően Kabára 15 perccel később, azaz 5 óra 50 perckor érkezik meg.

3. A debrecen—tiszalöki vonalon az 5621, 5628 és 5630. sz. vonat továbbra is aponként közlekedik.

Irógépek Hegedüsnél
Király-u. 4. Telefon 402.

Miért inzultálta ólmos bottal Vidéky Alice egyetemi hallgatónő Andréka főkapitányhelyettest?

A fiatal urilány azzal védekezik, hogy bosszut akart állani Andrékán, mert a detektivek őt és a többi politikai bünösöket rettentően megkinozták — A törvényszék elrendelte Vidéky Alice elmeállapotának megvizsgálását

Budapest, szeptember 9.

Hatósági közeg ellen erőszak büntette cimén ma vonta felelősségre a büntető törvényszék Zacskó-tanácsa Vidéky Alice volt egyetemi hallgatónő magántisztviselőnőt, aki 1926 február 3-án este az egyik Óbuda felé haladó villamoson

ólmos gumibottal inzultálta Andréka Károly főkapitányhelyettest. Vidéky Alice a főkapitányhelyettesnek ólmosbottal az arcába vágott.

A leányt letartóztatták és április 9-én helyezték ideiglenesen szabadlábra.

— Bünösnek — kezdte védekezését Vidéky Alice — csupán a sulyos testitértés vétségében érzem magamat. A hatósági közeg elleni erőszak büntettében nem, mert én Andréka főkapitányhelyettest nem hivatása közben bántalmaztam.

Azért követtem el ellene a merényletet, hogy Andréka hivatali visszaéléseit megtoroljam.

— Engen — folytatta védekezését Vidéky Alice — 1922 szeptember 17-én a Singer Ernő és társai politikai ügyben letartóztattak. Ugyanaznap este

egy detektivszobában, 20—25 detektiv jelenlétében Nyiry Lajos detektiv sulyosan bántalmazott. Le a kabátomml, le a ruhámmal, összkötöztek, ráfektettek egy aztalra és meztelen testemet verték, hogy vallomást csikarjanak ki belőlem.

Amikor megint nem adtam olyan választ, amilyet szerettek volna, ujból visszadobtak az asztalra. rettenetes fájdalmaim voltak,

legalább ötven ütést kaptam.

Az elnök: Miköze mindehez Andréka főkapitányhelyettesnek?

— A bántalmazás után — folytatja Vidéky Alice — beteg lettem, nem engedtek orvoshoz, mire én novemberben, amikor átkerültem az ügyészségre, feljelentést tettem ismeretlen tettesek ellen, de

ennek a feljelentésnek semmi eredménye nem volt, ki sem hallgattak.

1923 augusztussában, amikor kiszabadultam első dolgom volt utána nézni az ügynek, amely egész fogságom alatt borzasztóan bántott.

Rettenetesen megszégyenitetnek, megalázottnak éreztem magamat.

Eljártam a feljelentés után az ügyészségen és a főkapitányságon. A főkapitányságon azt a felvilágositást adták, hogy

a feljelentésem elkallódott.

Erre Marinovich főkapitány ur öméltóságához ujabb feljelentést adtam be.

Közben állandóan érdeklődtem, hogy történnek-e másoknál is bántalmazások és atrocitások a rendőrségen? Nagyon sok adatot kaptam, hogy 1921, 1922. és 1923-ban

az összes politikai bünperekben a nyomozást Andréka főkapitányhelyettes és Bauer rendőrtanácsos vezették, a tortura alkalmazása rendszer volt, a legkegyetlenebb kinzásokkal csikarták ki a vallomásokat, farkasguzsba kötötték az embereket, kezüket a lábukkal összekötözték és összekötözött lábukon keresztül vasrudat huztak,

— Megtudtam, hogy rettenetesen kinozták az embereket, például egy hetvenéves öregasszonyt a detektivek felakasztottak és ugy vallattak.

— Mindent elkövettem, hogy törvényes uton kapjak elégtételt. Az egész két év alatt állandó öngyilkossági gondolatokkal foglalkoztam, aludni nem tudtam, az álmatlanság ellen mérgeket szedtem.

— Ugy éreztem, hogy nincs reményem arra, hogy törvényes uton kapjak elégtételt. Elhatároztam, hogy Andréka főkapitányhelyettesen veszek magamnak elégtételt. Szeptember 14-én

vásároltam egy ólmosbotot, olyat, amilyennel engem bántalmaztak.

Rettenetesen féltem attól, hogyha a tett elkövetése után bevisznek a rendőrségre, megint megvernek. Ezért elhatároztam, hogy három gram veronált veszek be a merénylet alkalmával, amitől rosszul leszek, de meg nem halok.

— Február 3-án a villamoson mindenütt utána mentem, az Óbuda felé haladó villamoson, a Margit körut keresztezésénél hozzáléptem és igy szóltam:

— Ön Andréka Károly?

— Igen, volt a felelet.

— Ebben a pillanatban ólmosbottal az arcába vágtam. Andréka felugrott, lefogta a kezemet, közben én folyton kiáltoztam:

— Emberkinzó hóhér!

— Tettem ezt azért, hogy a villamos utasai megtudják, hogy kiről és miről van szó. Ugy láttam és ugy éreztem, hogy én tartozom a merényletet elkövetni a magam és mindnyájunk nevében, akiket megkinoztak a rendőrségen. Tartoztam megbélyegezni azt az eljárást . . .

— És miért nem a detektiven vett elégtételt? — kérdi z elnök.

— Azért — válaszolja Vidéky Alice, — mert

a detektivek eszközök fellebbvalóik kezében.

Szerettem volna, ha nyolc napon tul gyógyuló sérülést okoztam volna Andréka Károlynak.

— Ezt el is érte, — válaszolja az elnök.

Vidéky Alice kihallgatása ezzel véget is ért és Andréka Károly főkapitányhelyettest szólitja elő a biró. Andréka ezután elmondta az incidens lefolyását.

— Kérem főkapitányhelyettes ur, — fordul most az elnök Andrékához — a Hajdu-csoport hallgatta ki a vádlottat?

— Igen. A kihallgatás után én láttam Vidéky Alicet, de semmiféle bántalmazás nyomát nem vettem észre rajta.

Vidéky Alice áll most fel: az apró, vézna lány a hatalmas termetü főkapitánnyal szembefordul és ezeket mondja:

— A főkapitányhelyettes ur nem jól emlékszik a dolgokra. Engem a bántalmazások után tiz nappal látott és akkor azt mondta nekem:

— Hogyha én a maga apja lennék, nem vitatkoztam volna magával politikai dolgokról, hanem huszönötöt vertem volna magára.

— Természetes, folytatja Vidéky Alisz, hogy nem láthatta rajtam. Nem panaszkodtam neki, minek is panaszkodtam volna?

Ezután a védő azt az előterjesztést tette, hogy törvényszéki orvosszakértők vizsgálják meg védence elmeállapotát, aki szerinte kényszerképzetes megbetegedésben szenved.

A védő előterjesztése után Vidéky Alice áll fel és elmondja, hogy tudomása szerint

a rendőrségen még mindig folynak az atrocitások

és eziránybban kéri a bizonyitás elrendelését.

A biróság ugy végzett, hogy részben helyt ad a bizonyitás kiegészitésének, többek között elrendeli, hogy Vidéky Alice elmeállapotát a törvényszéki orvosok is megvizsgálják. Ezzel a főtárgyalást bizonytalan időre elnapolja.

Nagyszabásu banketten ünnepli Debrecen polgársága Hegymegi Kiss Pált

Szombaton este a Bika disztermében gyülnek össze Debrecen demokratikus érzésü választói és választónői, hogy egy hatalmas szabásu bankett keretében ünnepeljék *Hegymegi Kiss* Pál nemzetgyülési képviselőt. Hegymegi Kiss Pál ugyanis már hosszu hónapok óta tartózkodik kerületében, hogy az ellenzéki tömegeket alaposan megszervezze. Hihetetlen buzgalommal és páratlan tehetséggel végezte ezt a nehéz munkát Hegymegi Kiss Pál és a demokrácia debreceni tábora a vacsora keretében akarja demonstrálni azt a meleg szeretetet és ragaszkodást, amelyet képviselője ránt érez. Ez az ünneplés annál aktuálisabb, mert Porcsalma község, amely huszonhat évvel ezelőtt diszpolgárává választotta ifju szülöttét, Hegymegi Kiss Pált abból az alkalomból, hogy a király aranygyürüjével avatták doktorrá, most visszavonta a diszpolgárságot. Igaz ugyan, hogy Porcsalma lakosságának semmi köze nem volt ehez a diszpolgárságrabláshoz,, de Porcsalma törvényhatóságának néhány virilis tagja a kormánynak hizelegni akarván, elkövette Hegymegi Kiss ellen ezt a Magyarországon eddig páratlanul álló galádságot, Porcsalma község

Iskolacipők
eladása megkezdődött
NEUMANN MIKSA
Piac ucca 41.

öt-hat leterrorizált, vagy épen reakciós érzésü virilise ilyenmódon akart a kurzushoz törleszkedő és a magyar demokrácia kitünő katonáját megfosztva a diszpolgárságtól, gyorsan diszpolgárrá választották Bethlen István miniszterelnököt. A porcsalmai virilis-különitménynek ez az eljárása méltó felháborodást váltott ki az egész demokratikus közönségből és a szombati vacsorán Debrecen választól és választónői már puszta megjelenésükkel is kifejezésre juttatják, hogy Porcsalma község kupaktanácsa néhány tagjának csunya erőlködése csak megerősit minden haladó gondolkozásu magyart a demokráciába vetett hitében.

Ötven milliárdos per folyik a táblán egy hitbizomány miatt

Érdekes és terjedelmében igen jelentős büntető ügyet tárgyalt csütörtökön a debreceni itélőtábla Perjéssy-tanácsa.

A bünper egy főuri hitbizomány kezelése körül két rokon között indult meg.

A bünpert Hoffer Kunó dr. svájci lakos, egyetemi tanár inditotta meg sógora Molnár Viktor báró ellen csalás és hütlen kezelés cimén. Az ügyet első fokon a nyiregyházi törvényszék tárgyalta, amely

dr. Molnár Viktor bárót a vád és következményei alól felmentette, mert eljárásában megállapitotta a teljes jóhiszemüséget,

valamint azt is, hogy a per tárgyává tett hitbizományt helyesen kezelte. Sem a csalás, sem a hütlen kezelés tényálladékát megállapitva nem látta.

Az elsőfoku itélet ellen beadott felebbezés folytán került az ügy a debreceni itélőtábla elé.

A perben szereplő összegek mintegy 50 milliárdra rugnak,

amennyiben Hoffer Kuno dr. mintegy 15 milliárdnyi követelést állitott fel sógorával szemben, mig

dr. Molnár Viktor báró 35 milliárd korona összeget követel Hoffer Kunóval szemben.

A táblai tanács igy alakult meg: Elnök: Perjéssy Mihály dr. tanácselnök, előadó biró Visky Sándor dr., szavazó biró Koháry József dr. táblai birák. A tanács jegyzője volt Egener Jenő dr. A vádat Wattay Károly dr. kir. főügyész helyettes képviselte. A panaszos képviseletében Désy Géza dr. budapesti ügyvéd jelent meg, mig a védelmet Porkoláb Zoltán dr. nyiregyházi ügyvéd képviselte. A tárgyaláson megjelentek a perben álló rokonok is: Hoffer Kunó dr. és dr. Molnár Viktor báró is.

A tárgyalást kilenc órakor nyitotta meg Perjéssy Mihály elnök, majd Egener Jenő dr. jegyző olvasta fel az elsőfoku itéletet és annak indokolását, ami közel két óra hosszáig tartott.

Az itélet ismertetése és rövid szünet után Perjéssy Mihály elnök felhivására Visky Sándor dr. biró világos és az ügy teljes ismeretét igazoló előadásban ismertette a törvényszéki főtárgyalás és az egész per anyagát.

A szabolcsmegyei Dessewffy-féle nagy hitbizomány ura, Dessewffy Miklós gróf 1918-ban elhalt.

Az uj birtokos ezzel Dessewffy Aladár gróf lett, aki állandóan külföldön élt, rendkivül sokat költött, meglehetősen könnyelmü életet élt, aminek során a legnagyobb anyagi zavarokba jutott, ugy, hogy kölcsönökhöz és különféle pénzügyi segitséghez kellett fordulnia.

A grófnak három leánya van, akik közül egyik Gáll Endre ezredes, a másik Molnár Vikor báró, a harmadik Hoffer Kunó svájci lakos felesége. Amikor Dessewffy Aladár meghallotta, hogy a hitbizomány birtokosa ő lett, a külföldről azonnal levelet küldött vejének, Molnár Viktor bárónak, hogy

a hitbizomány kezelésével teljhatalmulag őt bizza meg.

Molnár Viktor báró a hitbizomány kezelését nem szivesen vállalta, azonban miután az apósával a külföldön beszélt, mégis elvállalta a megbizatást, bár tudta, hogy a gazdaság rendbehozatalára és üzemben tartására nagy összegek kellenek. Dessewffy Aladár gróf azt tanácsolta a vejének, hogy a hitbizományi birtokot haszonbérlet utján értékesitse. A Dessewffy birtokhoz több birtoktest tartozott. És pedig Nyirbéltek, Vencsellő, Galsa és még több birtoktest, söt bérlete volt a birtoknak még Erdélyben, Almásszentmihályon is, amelyet azzal a céllal béreltek, hogy itt neveljék fel a hitbizomány és a többi birtok részére is szükséges állatállományt.

Közben Molnár Viktor báró, hogy a gazdálkodást minél inkább lehetővé tegye,

társasági szerződést kötött Hoffer Kunó dr.-ral, a sógorával,

hogy mint kereseti társaság béreljék ki maguk a hitbizományt és ezzel szemben apósuknak,

Aladárnak évenként 60,000 svájci frankot fizetnek.

A társasági szerződést ugy kötötték meg, hogy Molnár Viktor báró adja a szükséges instrukciót, mig Hoffer Kunó dr. ennek az instrukciónak megfelelő értékben pénzzel járul hozzá a gazdálkodás megindításához.

Ezt megelőzően azonban Molnár Viktor báró egymaga volt a bérlő és apósával olyan szerződést kötött, hogy minden holt és élő felszerelés az ő birtokába megy át tulajdonul és akként, hogy tartozik annak idején ugyanolyan mennyiségü és értékü élő és holt felszerelést ismét beállitani.

A közkereseti társaság a szerződés megkötésekor Molnár Viktor dr. báró tehát ezeket és azokat az élő és holt felszereléseket vitte be a nyirbélteki hitbizományi gazdaságba, amelyeket saját zempléni birtokáról hozott el. Ezeket 6.328.275 korona 87 fillérre becsültek fel, majd ezt az összeget 9 millióra egészitették ki, tehát Hoffer Kunó dr. fokozatosan ennyi készpénzt fizetett be a kereseti társaság pénztárába. A hitbizományi birtokokat Hoffer Kunó dr. meg is szemlélte és ezután irta alá a szerződést.

A forradalom, a kommün, és a román megszállás annyi kárt okozott

azonban, hogy a gazdaságot tovább vezetni ujabb tőke nélkül alig, vagy egyáltalán nem lehetett volna. A kihallgatott szakértő tanuk vallomása szerint is Molnár Viktor báró rendkivüli szorgalmának, lelkes és fáradhatatlan munkájának lehetett köszönni azokat a rendkivül szép eredményeket, amelyeket igy is elértek.

Molnár Viktor báró tehát azt az ajánlatot tette a sógorának, hogy alakitsanak egy családi részvénytársaságot és ennek adják alhaszonbérletbe a hitbizományt. A családi részvénytársaság létre is jött, azonban annak jóváhagyása nehézségekbe ütközött és abban Molnár Viktor dr. báró már aktiv részt nem is vett, mert közben a társaságból kivált és apósa, aki csak néhány hét előtt a legmelegebb hangu levelet irta neki, a hitbizomány kezelésére vonatkozó megbizatását egy Hoffer Kunó dr.-ral történt külföldi találkozás és beszélgetés után visszavonta és a megbizatást Gaál Endre ezredesre bizta rá. Ekkor Molnár Viktor báró az 500 holdas nagyszállási és az érháti birtokot kapta.

Egy vadászaton hallott beszélgetésből Hoffer Kunó dr. olyan értesülést szerzett, hogy Molnár Viktor báró a közkereseti társasági szerződésbe nem a saját maga tulajdonát képező holt és élő felszerelést vitte be, mert azok a hitbizomány tulajdonai voltak, amelyhez tehát neki is épen annyi joga volt, mint a sógorának, aki tehát igy szerinte semmivel sem járult hozzá a társaság megalapitásához és őt megcsalta.

Hosszas, néhol szenvedelmes hangu tárgyalások indultak meg, amelyeknek azonban mégis az lett a vége, hogy Hoffer Kunó dr. csalás és hütlen kezelés cimén feljelentést adott be sógora, báró Molnár Viktor ellen

A hütlen kezelés vádját a következő esetre alapitotta Hoffer Kunó dr. A román megszállás alatt a dohányjövedék nem tudta a dohánytermést beváltani és attól kellett tartani, hogy a románok a dohánytermést elrekvirálják. Ezért a pénzügyminiszter engedélyt adott arra, hogy a termelők a dohányt maguk értékesitsék ugy, ahogyan tudják, Molnár Viktor báró ekkor megállapodást kötött a kincstárral, hogy ő

átveszi a dohánytermést Szabolcsmegyében és megmenti a kincstár részére.

A pénzügyminiszterium tudtával ezért egy fiktiv hollandi részvénytársaságot alakitottak, amely tulajdonképen nem létezett és ennek a révén

700 vagon dohányt mentettek meg.

Azonban ez is csak ugy sikerült, hogy Molnár Viktor báró megállapodást létesitett az akkor ott volt polgári kormánybiztossal, Roxin Tódorral, hogy a dohányt ne foglalja le, annak elszállitását engedélyezze és ezzel szemben a dohány elszállitásának és a románok visszahuzódásának mértékében kap ötmillió koronát. És pedig ez összeget sem készpénzben, hanem a Magyar Általános Hitelbank utján csekk fizetéssel. A dolog rendben le is bonyolódott és

Roxin fel is vett négymillió koronát, az ötödik milliót azonban már nem tudta felvenni és az visszamaradt.

Ezt az összeget Fekete Sándor dr. bankigazgató, aki a kereseti társaság pénzkezelője volt, jelentette is Molnár Viktor bárónak, aki azt mondta neki, hogy könyveltesse el ezt az összeget folyószámlája javára. Fekete Sándor dr. ezt az összeget azután Molnár Viktor báró folyószámlája javára iratta.

Hoffer Kunó dr. már most azt vitatta, hogy ezt az egymillió koronát a közkereseti társaság javára kellett volna irni, mivel pedig Molnár Viktor számlájára irták, tehát a sógora hütlen kezelést követett el

A feljelentő még azt is csalás vádjának erősitésére hozta fel, hogy Molnár Viktor báró a románok és a forradalmak által okozott károkat tulzott mértékben festette előtte, bár tény, hogy a birtokok kifosztottságát és egyes tanyák elpusztultságát és igy a leégett Vencsellőt maga is látta.

Mindezekben az ügyekben Hoffer Kunó dr.-t Ángyán Béla dr. ügyvéd, a későbbi sajtófőnök képviselte.

Ismertette ezután Visky Sándor dr. a törvényszéki főtárgyaláson elhangzott vallomásokat, amelyek során a vádlott elmondotta, hogy ő

a családja érdekében, a birtokok kifejlesztése szempontjából járt el.

Ipartelepeket akart létesitnei, egy malomüzemet létre is hozott. A hitbizomány kezelését egyáltalán nem óhajtotta, arra őt az apósa az ő akarata ellenére nevezte ki,

a közkereseti társaság megalakitásában jóhiszemüen és helyesen járt el, mert a társaságba vitt élő és holt felszerelés az apósával kötött szerződés értelmében az ő tulajdonául volt tekintendő.

Hoffer Kunó a vallomásában több izben ellentmondóan nyilatkozott. Igy a leltár felvételére vonatkozóan azt állitotta, hogy annál Molnár Viktor is jelen volt, holott akkor a sógora a vencsellői kastélyban hosszabb ideig oly betegen feküdt, hogy végrendelkezett is és alkalmazottainak ugyanakkor, amikor a Roxintól visszamaradt egymillió korona miatt hütlen kezeléssel vádolták meg, négyszázezer koronát rendelt kiosztani.

Rappenszberger Károly dr. jószágigazgató, Fekete Sándor dr. bankigazgató, özv. gróf Dessewffy Miklósné tanuvallomásának ismertetése után Perjéssy Mihály dr. tanácselnök a tárgyalást este hat órakor félbeszakiotta azzal, hogy a tárgyalást pénteken délelőtt kilenc órakor folytatják.

Szombat szept. 10. | **Vigszinház** Mae Muray-al A cárnő nyakéke. | **Uránia** Budapestet megelőzve! Harold Lloydal Én és szerelmeim! | **Szombat szept. 10.**

HIREK

Az elzárt viztorony

Debrecen szépségei között nem nagyon válogathatunk, ha meg akarjuk mutatni őket az idegennek, aki a kálvinisták Rómájába vetődik. Érdekességek vannak, amiket annyiszor mutogattunk már meg, hogy értéküket magunk is alig ismerjük s ráadásul ezek az érdekességek nem olyanfaják, hogy a bennük vonalakká merevedett szépséget mindenki értékelhesse. A városi muzeum például nagyon érdekes látnivaló, magam is megmutattam már nem egy idegennek. Viszont ugy vettem észre, hogy ezek a látnivalók sokkal inkább összezsufoltak, semhogy ki ne fáradjon az ember a végignézésükbe. A Nagytemplom remek építmény. Monumentális, ha nem is teljesen tiszta vonalu. De nem páratlan látnivaló, nem olyan még a szép Csokonai-szobor sem, hogy az idegen mint rendkivüli, Debrecenre mindig emlékeztető élményt vigye el magával emlékét.

Pedig ilyen látnivaló is van Debrecenben. Hatalmas, megragadó látványosság, jellemzi Debrecent, az Alföldet, amelynek ez a város a metropolisa. Van, de nem lehet hozzáférni, valamely titokzatos ok miatt el van zárva azok elől, akiknek Debrecen érdekességeit a hivatalos és félhivatalos vezetők utmutatása nyomán kell megkeresniök. Nem titkolom, nem sajnálom az idegenek elől, akármennyit nézi, akármilyen tömeg, ugysem változik meg képe, mert ez az érdekes látnivaló az Alföld végtelen perspektivája. Az a változatlan, széles szemhatár, amely hegyekkel, vagy dombokkal meg nem szaggatottan terül el itt s amelynek végtelenségében rejlik a hegyes vidékekkel mérkőző fensége. Miért nem mutatják meg ezt a Debrecent meglátogató idegeneknek?

Pedig meg lehetne mutatni. Egyszer, évekkel ezelőtt magam is láttam a viztorony tetejéről s órákig nem tudtam megvalni ettől a látványtól. Noha olyan vidéken nőttem fel, amelynek láthatárát a beregi hegyek csipkézik s szenvedélyes hegyjáróvá tett Sárospatakon eltöltött nyolc esztendőm. Petőfi puszta-imádatát csak ott értettem meg, a viztorony tetején, amikor elterült előttem az Alföld végtelen szemhatára. Akkor hittem el csak, hogy a máramarosi havasok zordon szépségeivel, a Tátra remek változatosságával versenyezhetik az Alföld.

Ámde ez a kilátóhely évek óta el van zárva a közönség elől. Valószinüleg a városi tanács hatáskörébe tartozik, tehát a tanácsnak kellene intézkednie, hogy nyissák ki ezt az elzárt kaput, amely az Alföld szépségének megértéséhez vezet. Nyissák ki necsak az idegeneknek előtt, hanem a debreceni közönség előtt is, hiszen ennek is van jogcime arra, hogy Debrecen szépségeit megismerhesse. Aligha kerül ez sokba s ha sokba kerülne is, minden pénzt meg lehet adni azért, hogy örök, felejthetetlen emléket, másutt fel nem található élményt adjunk ajándékul azoknak, akik bennünket meglátogatnak s azoknak, akik itt élnek az ismeretlen szépségek lábánál.

RYL

—

— **Hüttl Tivadar professzor a rák-kutató bizottságban.** Budapestről jelentik: A magyar sebésztársaság tagjaiból önkéntes jelentkezés alapján létesült rákkutató bizottság ma tartotta meg alakuló ülését Dollinger Gyula professzor elnöklete alatt. A népjóléti minisztériumot Scholz Kornél államtitkár képviselte, aki az államfő feladatait ismertette a rákbetegség kérdésében. Maninger Vilmos titkári jelentése után Hüttl Tivadar (Debrecen), Novák Miklós (Budapest), Ertl János (Budapest), Mészáros Károly (Pécs), továbbá Pekhárny Lajos és Troján Emil foglalkoztak behatóan a rák problémával

— **47 millió korona Speyer kölcsön a magyar városoknak.** Budapestről jelentik: A Budapesti Értesitő jelenti: A pénzügyminiszter elnöklete alatt ma délelőtt megtartott értekezleten a városoknak nyujtandó második kölcsön folyósításának feltételeit és részleteit tárgyalták le. Lukács Ödön miniszteri tanácsos mindenekelőtt referált Bud pénzügyminiszternek azokról a tanácskozásokról, amelyeket a városok polgármestereivel a legutóbbi napokban arról a kérdésről folytatott, hogy mennyi legyen a városok hitele és mire óhajtják a neki juttatott kölcsönt forditani. A részletekre menő tanácskozás után a pénzügyminisztérium abban állapodott meg a városok polgármestereivel, hogy végösszegben 47 millió aranykorona kölcsön fölvételét engedélyezi. A kölcsön plasszirozását a Speyer Bankház végzi.

— **Megváltoztatták a gyümölcs viszonteladó piac helyét.** A városi tanács legujabb határozatával a gyümölcs viszonteladó piac helyét Csapó ucca 20—22 és 24. sz. házak előtt, a gyalogjáró és villamosvasut vonalak között levő közterületen jelölte ki. A termelő gyümölcspiac helyét a Rákóczi uccán továbbra is meghagyták.

— **Sebesülten másodszor is a vonat alá ugrott egy gépmester.** *Sopron*, szept. 9. Linka Kálmán, a Röttig—Romwalter cég 25 éves gépmestere tegnap este öngyilkossági szándékból a vonat elé vetette magát. A vonat tőből vágta le Linka Kálmán ballábát és sulyos sérülést ejtett rajta. A szerencsétlen fiatalember sulyos sebei ellenére is eszméleténél volt és olyan erős volt halálvágya, hogy mindenáron vissza akart ugrani a sinek közé, mert 10 perccel utóbb másik vonatnak kellett a vágányokon áthaladni és igy akart elpusztulni. Az odasiető embereknek erőszakkal kellett elhurcolniok Linkát a vágányról. Beszállitották a kórházba, ahol a nagy vérveszteség következtében meghalt.

ROLETTA,
vászon és szövött, Redőnyüzemnél, Bethlen ucca 19. Telefon 425.

— **A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének (K. AOSz.) debreceni csoportja,** mükedvelő gárdájának ujonnan való megszervezését Pogány Ernő volt ismert szimüvész vezetése alatt megkezdte. A KAOSz vezetősége felkéri azon hölgyeket és urakat, akik az egyesület állandó mükedvelő előadásain résztvenni óhajtanak, hogy szándékukat e hó 8—15-ig az egyesületi helyiségben este 6 órától 9-ig, vagy a Tegdes Károly utóda cégnél és a Turul cipőáruházban egész nap bejelenteni sziveskedjenek.

Thessa Fürst,
a berlini divatvilág irányitója irja: „A harmonikus szépség előfeltétele a csinos és nyulánk alak, amely vonzóvá és kellemessé teszi a kevésbbé szép nőt és tökéletessé a szépet." Ez elérhető a Goldstein Carolin cég „Charleston" fűzőkülönlegességével.

— **Gyilkol a marólug.** Balogh József Bercsényi ucca 11. szám alatt lakó munkás kisfia csütörtökön délelőtt az anyjával egy szobában tartózkodott és a földön játszadozott. Játék közben kezébe került a marólugos üveg és ivott a tartalmából. A veszedelmes méreg a szegény kis gyermeknek összemarta a torkát. Sulyos sérülésével kiszállitották az egyeemi sebészeti klinikára.

— **Gyorsirókongresszus Milánóban.** Budapestről jelentik: Szeptember 18-án Milánóban kezdődik a gyorsirók XIV. kongresszusa, amelyen a magyar gyorsirói egyesületek 30 képviselővel vesznek részt. A magyar gyorsirók szeptember 15-én d. u. indulnak Budapestről a Délivasut pályaudvaráról. Akik vasutijegykedvezményre tartanak igényt, szeptember 13-ig jelentkezzenek Murányi Ernő dr. ügyvédi irodájában (V., Arany János ucca 9. sz.), dr. Muray Aurél ügyvédi irodájában (Lovag ucca 20.).

RAMMINGER hölgyfodrász
Varga-utca 1.

— **A magyar politika,** irodalom és tudomány legértékesebb vezéreinek munkája teremtette meg évtizedekkel ezelőtt a Pesti Naplót, amelyben Deák Ferenc korszakot jelentő husvéti cikke, Salamon Ferenc kormányokat buktató politikai cikkei és Jókai Mór tárcái jelentek meg. A Pesti Naplót e nagy értékes és nagyszerü hagyományok kötelezik arra, hogy hü maradjon tradicióihoz. Ma is a legjelentősebb magyar politikusok, gróf Apponyi Albert, gróf Andrássy Gyula, gróf Hadik János, Rakovszky Iván, gróf Klebelsberg Kunó, Vass József, Ugron Gábor, Sándor Pál stb. irják hétről-hétre a Pesti Napló vasárnapi vezércikkeit és egyanekkor a magyar irodalom európai hirü képviselői, Molnár Ferenc, Lengyel Menyhért, Heltai Jenő, Móricz Zsgmond, Babits Mihály, Földi Mihály stb. stb. állandó munkatársai a Pesti Naplónak. A villamosság és a rádió századában a Pesti Napló nagy sulyt fektet hirszolgálatának gyorsoságára és pontosságára is. Ma már megállapithatjuk, hogy az egész magyar sajtóban a Pesti Napló rendelkezik a leghatalmasabban kiépitett tudósitói szervezettel. Nem történheik oly esemény, az egész világon Newyorkban, Pekingben, Párisban, vagy Londonban, vagy akár a legexotikusabb távoli világrészekben, hogy a Pesti Napló negyedórák alatt erről eredeti tudósitást ne kapjon. E világszervezet mellett érthető módon még kiválóbb a Pesti Naplónak hazai tudósitói szervezete. Nincs az a vidéki városa vagy nagyközsége az országnak, ahol a Pesti Naplónak nem lenne pontos, megbizható és jólértesült tudósitója. Elmondhatja a Pesti Napló, hogy előtte nincs titok, a legnagyobb, de a legkisebb eseményekről is tud és ha érdekes, ha közérdekü, másnap már a Pesti Napló minden olvasója értesül arról.

— **Az állatsereglet és nagy Cirkusz Rebernigg,** ma, péntek reggel különvonattal Debrecenbe érkezett és még ma este egynegyed 9 órai kezdettel tartja megnyitó diszelőadását a Széchenyi ucca végén levő területen. E kitünő vállalat csak 7 napig marad városunkban. Az állatsereglet naponta délelőtt 9 órától megtekinthető, melyben sokféle állatok láthatók, mint: elefánt, oroszlánok, tigrisek, zebrák, óriási kigyók és teknősbékák, tevék, majmok, stb.

— **Ünnepi imakönyvek (Machsorok) az izr. ünnepekre, ugyszintén Hevesi-féle magyar forditásu imakönyvek, Kiss Arnold Mirjam, a legegyszerübbtől a legdiszesebb bőrkötésekig kapható Aczél Henrik könyvkereskedésében, Első Takarék palota.**

— **Elismerten legnagyobb választék és legolcsóbb árak Feldheim Imre posztóházában, Kossuth u. 6.**

SZINHÁZ

MÜSOR:

PÉNTEK: **A nóta vége.** Operett.

SZOMBAT: **Muzsikus Ferkó.** Operett.

VASÁRNAP délután: **Orlov.** Operett. Este: **Muzsikus Ferkó.** Operett.

HÉTFŐN: Muzsikus Ferkó. Operett A) bérlet.

KEDD: **Darázsfészek.** Vigjáték. B) bérlet.

SZERDA: **Muzsikus Ferkó.** Operett C) bérlet.

CSÜTÖRTÖK: **Muzsikus Ferkó.** Operett D) bérlet.

PÉNTEK: **Muzsikus Ferkó.** Operett B) bérlet.

SZOMBAT: **Darázsfészek.** Vigjáték. C) bérlet.

—

Az ördög cimborája

A Csokonai-szinház ma esti Shaw-prömierje kétségkivül nyereséget jelent a szinház repertoárjának, ha a shawi gondolat: az emberiesség, a bátor és őszinte morál prédikációja nem is csendült ki belőle olyan megragadó erővel, mint arra a modern szinpad nagy mesterének szinte lázas irammal szükellő lélektani és szinpadi fordulat-forgatagai alkalmat adnak. Zengik, zugják és harsonázzák ezek a forgatagok az ember és az isten igéjét, — amig a cselekmény az egyik pillanatban nevetésre rántja az arcunkat, hogy a másikban ráfagyassza a mosolyt a döbbenettel. Olyan izgalmas, mint egy kalandos mozidráma, olyan mulatságos, mint egy börleszk, pedig voltaképen elejétől végig prédikáció, az emberi tett és kaland szegődik benne a világ legelső propaganda-mesterének szolgálatába. A prömieren talán néhol homályban maradt egy-egy lélek, amelynek vattázott ruháit kaján mosollyal hántotta le a szerző, talán néhol zavarta a nézőt egy-egy idegen szin, — mint a váratlanul megjelent s felháborítóan izléstelen Zoro és Huru. Mindezek azonban részben kijavithatók s remélhetőleg legközelebb már vonz olyan nagy és érdeklődő közönséget a Shawdarab előadása, mint amilyent megérdemel.

A cimszerep Thuróczy Gyuláé s a legjobb szerepe, amelyet eddig

kapott. Démonikus erőt sejttet és a könnyekig igaz benne. A modern szinpad nagy lehetőségei szinte szárnyat adnak tehetségének, amelyet különben nem most ismerünk fel először. Mint rendező finoman értelmez s csak több erélyt kell tőle kivánnunk az együttessel szemben. Andersonné Halasi Mariska. Érdekes, szines, drámai, csak kissé hajlóbb, szelidebb s többrétű lélek, mint a puritán pap felesége. Püspöki Rózsi lágy s kolerikus temperamentumu Dudgeonné, holott a darab a megkövesedett lelket és a durvaságot, mint jellembeli s nem véralkati tulajdonságot követeli tőle. László Gyula ma is finom vonalakkal rajzolt s erőteljes alakitást adott. Szigeti Jenő — Burgoyne pompás, mély, szines shawi figura, tele a távlatot kimélyitő vonásokkal, sziporkázó ötlettel az angol flegma alatt. Rajz Ferenc szintén jó figura, talán pillanatokra tulzottsággal Károlyi István Swindona eleinte elmosódott, később tisztul, de nem adja ki a megszemélyesitett alak kongását. Fenyvesi Gábor igyekvő, rokonszenves.

(tl)

—

A szinházi iroda hirei:

Ajánlatos, ha azonnal kiváltja bérletét, mert 13-án már megkezdődnek a bérletes előadások.

Egy pár olcsó bérlet még váltható a szinházi irodában 10—1 és 4—6-ig.

Kötisztviselők 5 (öt) előadásra is válthatnak bérletet.

20 százalék engedményt kap a napi árból, ha 20 előadásra vált bérletet.

A nóta vége végtelenül bájos és kacagtató meséjével és példátlan népszerű ének- és boszorkányos táncszámaival ma, pénteken kerül felujitásra.

Saltanova és Nikitin csodás tánca A nóta vége ma, pénteki előadásán.

Muzsikus Ferkó premierje holnap, szombaton. Az idei sziniévad egyik kétségtelenül legnagyobb sikere *Szilágyi—Zerkovitz* nagyszerű operettje, melyet legjobban bizonyit, hogy a fővárosban a Nyári szinházban aratott diadalmas sikerei után a Városi szinház állandó műsordarabja lett.

A szinház a társulat legjobb tagjai, azonkivül pazar uj kiállitással száll sikra az elmaradhatatlan nagy siker érdekében.

Kolbay Ildikó és Timár Ila, a két országoshirü primadonna együttes fellépése a Muzsikus Ferkó legujabb slágeroperett előadásain: *esemény.*

—

Mozgószinházak:

URÁNIA: Budapestet megelőzve! Én és szerepeim, Harold Lloyd bravuros vigjáték burleszkje 8 felvonásban. Debrecen régen nélkülözte „Ö"-t ezt a legkedvesebb vigjáték müvészt, aki alakitásaival még a legmogorvább embereket is megkacagtatja. Ezzen a szerepében is, amelyet saját maga irt, számtalan uj kacagtató uj helyzetet teremt, amelyek az ember nevető izmait a legnagyobb mérvben igénybe veszik. Kisérő: Pingulin a hajótörött, burleszk.

VIGSZINHÁZ: A cárnő nyakéke, párisi történet 7 felvonásban. Ebben a filmben Mae Murray egyik legnagyobb szerepét játsza és olyan rendkivüli táncprodukciót mutat be, amelyhez hasonlót filmen még aligha láttunk. A hallatlan fantáziával felépitett darab mindvégig feszült izgalomban tartja a nézőket és egy pillanatig sem lankadó érdeklődés kiséri a gyorsan pergő, változatos képet nyujtó jeleneteket. Kisérők: Nincs semmi baj és Pingulin a tengeren, burleszkek. Jönnek! Hétfőtől: Lon Chaney-vel a Három istentelen, Éva a cawboyok között és a két szimuláns.

KÖZGAZDASÁG

A gabonatőzsdéken

ma ern volt üzlet a zsidó ünnepek miatt.

Valutaárfolyamok.

Angol font 345625—347625, Belga frank 1925—2005, Cseh korona 21092.—2119.2 Dán korona 18930—18990, Dinár 1254—1264, Dollár 70975—71275, Francia frank 2035—2115, Hollandi forint 28550—28700, Lengyel zloty 7850—7815, Leu 348—360, Leva 2510—2590, Német márka 16978—17028, Osztr. schilling 10055—10095, Norvég korona 15620—15670, Svájci frank 13785—13835, Svéd korona 10055 19115.

A debreceniek találkozóhelye
Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az
István Király szálloda
VI., Podmaniczky-utca 8.
Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fütés, melegvizszolgáltatás, lift.
A Nyugati pályaudvar közelében.

Kiadó üzlethelyiség
Értekezhetni a Debreceni Faipar rt. megnagyobbitott városi üzletében, Király ucca 4.

Női kalapok
legdivatosabb formában legolcsóbban beszerezhetők
Lauer Irén
női kalapszalonjában
Rákóczi-u. 9. sz.
Alakitások eredeti modellek után legjutányosabban készülnek.

Padlólakkok
legszebb szinekben, a legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kaphatók
STERN festéküzletében
PIAC-UTCA 10., Bikával szemben

TALIZMÁN
SÓSBORSZESZ
ÜDIT, ERŐSIT, FIATALIT
Gyártja: Dr. SZELÉNYI ÁRPÁD vegyészeti gyára, Debrecen.
Kiváló háziszer szesz és menthol tartalmánál fogva használható bőrápoló (kozmetikai) szernek. — Egy kávéskanállal a mosdóvizbe, néhány kanállal a fürdővizbe téve üditően hat. Vizzel higitva borotválás után az arcbőr lemosására, továbbá a fejbőr és a fáradt testrészek bedörzsölésére kiválóan alkalmazható. Munkások, katonák, sportemberek nélkülözhetetlen izomerősitő szere.
Kapható mindenütt.

Tankönyvek
az előirt legujabb kiadásokban, valamint
iskolai füzetek
rajzszerek, táskák, könyvszijak stb.
legelőnyösebben
beszerezhetők
Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai rt.
könyv és papirkereskedésében
Piac ucca 34. Telefon 54.

Debrecenben csak 7 napig!
Az állatseregletet naponta délelőtt 9 órától megtekinthető!
Naponta este 1/4 9 órakor diszelőadás!
Csütörtökön: Bucsu-előadás.

Állatsereglet és CIRKUSZ
Megnyitó diszelőadása ma, pénteken, szeptember hó 10-én este 1/4 9 órakor a Széchenyi ucca végén.
Rebernigg.

HAVAS harisnyaház

Bádogos-utca 1.

Szeptemberi tudósitója szenzáció!

1 méter nehéz crep de chine . . . . K 140,000.—
1 drb női gyapju mellény, selyemmel . „ 125,000,—
1 „ „ „ szvetter kabát . . . „ 145,000.—
1 „ „ vagy férfi gyapju Pullover . . „ 160,000.—
1 „ „ reform nadrág, flór . . . . „ 25,000.—
1 „ gyermek gyapju mellény, ujdonság „ 66,000 —
1 pár lábszárvédő gyapju, finom . . . „ 39,000.—

Gyermek patent harisnyák, női és férfi harisnya különlegességek e hónapban 15% al olcsóbbak!

A **Havas** névre nagyon kérem ügyelni!

Fizessen elő a

PESTI NAPLÓRA

a legjobb és leglökéletesebb magyar napilapra.

❖❖❖

A Pesti Napló előfizetési árai a vasárnapi képesmellékletteel együtt:

1 hóra . . . . 50,000 korona
3 „ . . . . 135,000 „

Mutatványszámot kivánatra dijtalanul küld a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-körut 18—20.

Ócska és uj tankönyvek

— csakis a legujabb tanterv szerint — **irkák, füzetek, rajzlömbök, körzők, iskolatáskák, könyvszijak** és mindenféle iskolai cikkek óriási választékban, **legjutányosabban** beszerezhetők

Aczél Henrik

modern antiquáriuma könyv és papirkereskedésében

Első Takarék-palota. Telefon: 5-75.

FIGYELEM!!

Mult évi tankönyveit **méltányos** ráfizetéssel ezévire becserélem. Meg nem felelő vagy hiányos tankönyvekért felelősséget vállalok és azokat bármikor becserélem vagy visszaveszem, miért is cégemhez teljes bizalommal fordulhat.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlés dija 10 szóig 2000 korona, minden további szó 200 korona. — Vastag betűs szavak duplán számittatnak. — **Állást vagy foglalkozást keresőknek félárban.** — Apróhirdetéseket felvesz a kiadóhivatal Piac ucca 49., II. udvar, Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedés Piac ucca 34., Aczél Henrik könyvkereskedés Piac ucca 24., Szőllősi-trafik Hatvan ucca 1., Bárdos könyvkereskedés Hatvan ucca 15., Grünné-trafik Hatvan ucca 35., Meskóné-trafik Hatvan ucca 70., Kiss József füszerüzlet József kir. herceg ucca 24. Lajos István Széchenyi ucca 50.

ELADÁS

Eladó
eke, vasberena, rosta, daráló, lószerszám, gazdasági eszközök. — Rákóczi ucca 19. 1153

Forgalmas
helyen földszintes ház eladó. Cim a kiadóban. 1149

TANKÖNYVEK
az iskolák részére az előirt legujabb kiadásokban nagy mennyiségben kaphatók Hegedüs és Sándor R.-T. könyvkereskedésben, Piac u. 34. 1068

Női, férfi fehérnemü,
vászon, zefir, mindennemü ruházati cikk legolcsóbban beszerezhető **Alföldi Áruházban,** Csapó ucca 26. 410

Relief
festékek, csillámok Berger festéküzletben, Csapó u. 827

Bessemer
és Lutz-lakkgyárnak összes gyártmányai állandóan raktáron Weisz festékkereskedőnél, Hatvan u. 8. 456

Felkérem
a m. t. vásárlóközönséget, hogy mielőtt festék-, lakk- és egyéb cikkeimben vásárlását eszközölné, saját érdekében áraim és az áru minőségéről meggyőződést szerezni sziveskedjék. Weisz festékkereskedő, Hatvan u. 8. sz. 4921

Kalap-
és kalapanyag ujdonságaink megérkeztek, legolcsóbb árban kaphatók. Filckalapok 90,000-től „Belvárosiban", Kossuth ucca 26. 950

Uj és használt
boroshordók legolcsóbban beszerezhetők báró Györffy Miklós hordógyártási telepén, Nap ucca 4. Telefon 12-83. Ugyanott javitások is készülnek. 601

KISS ARNOLD: MIRJAM
és Hevesi-imakönyvek, Machsorok óriási választékban vászon- és bőrkötésekben legelőnyösebben Hegedüs és Sándor R.T. könyvkereskedésben szerezhetők be. Piac u. 34. 1066

Sirkövek
leszállitott gyári árban legolcsóbban beszerezhetők Hunyadi ucca 14. 4516

Női
és férfi **kalapok** nagy választékban kaphatók Nagy kalaposnál, Szinházi átjáró. 571

Jóminőségü
csertégla és cserép kapható Tóth és Sebestyén Kishegyesi uti téglagyárából. Az eladást eszközli a Debreceni Műkőgyár rt., Fürdő ucca 2. Telefon 10-93. 452

Diáksapkák
az összes iskolákhoz minden fazonban kaphatók Szabó János férfiszabó üzletében, ref. püspöki palotában, a nagytemplommal szemben. 921

Nincs uj a nap alatt!
egyedül Földes most érkezett eredeti francia parfümjei, melyek a legválasztékosabb illatuk mellett rendkivül mérsékelt áron kaphatók. Kiváló finom kölnivizeiről és parfümjeiről személyesen meggyőződhet bárki vásárlási kötelezettség nélkül. Hatvan ucca 11., Parfümforrás. 358

Elegáns
olcsó jó ruhát Kelemennél, Piac 9. Tisztviselőknek árengedmény. 4776

Tüzifa
és szén legelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi tüzifa behozatali rt. Telefon 12-50 és 10-93. 452

Pénztárcát.
retikült, bőröndöt jót csak Feuermann bőröndösnél vehet. Piac u. 44. 3190

Sirkövek
mükőből, terméskőből olcsón kaphatók Debreceni Mükőgyárnál, Fürdő ucca 2. 452

Paplanvarrodámban
készülnek a legmodernebb paplanok, pehellyel, gyapjuval, vattával töltve. Megrendelések, frissitések, áthuzások gyorsan és jutányosan készülnek. Kész áruk állandóan raktáron. Kereskedők részére is jutányos áron. Debreczeni Lajos paplanvarroda, Kossuth ucca 11. Üzlet Sas ucca 4. 239

Raktáron
lévő nyári mosóanyagokat mélyen leszállitott árakban Kupfer posztósnál, Kistemplombazár. 4777

Egyszeri
vásárlás elég ahhoz, hogy Belgrádi munkás fehérneméi tartósságát megismerje. Csapó ucca 101. 4854

Legmodernebb
ebédlőket, hálókat, szalonberendezéseket, valamint épületmunkákat olcsón vállal Bakó műasztalos Kossuth ucca, Kardos-ház. 463

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE is Mándokinál, Arany János ucca 13. 199

Facementtetők
javitását szakszerüen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 7. 4451

Eladó
jókarban lévő ház. Tócóskert, Faiskola ucca 7g. 1059

Kátránypapir
és bőrlemez jutányos árban beszerezhető Weinberger fatelepen, Böszörményi ut 2/b. 1167

Száraz
keréktalp és küllő nagyon olcsón kapható Weinberger fatelepen, — Böszörményi ut 2/b. 1166

Száraz
tüzifa házhoz szállitva megrendelhető Weinberger fatelep, Böszörményi ut 2/b. Telefon 13-32. 1165

Családi ház
Pesterzsébeten, remek épülettel, 35 millió, tizenöttel megvehető. — György, Budapest, Conti ucca hét.

FELÜLMULHALATLAN A
KORONA
FÉLBARNA KENYERE
kilója 4600 kor.
ÜGYELJEN A CIMKÉRE!

110 EZER KORONÁÉRT SZEREZHETI BE A LEGFINOMABB MINŐSÉGŰ FILCKALAPOT BÁRMELY SZINBEN A — KALAPÜZEMBEN, PIAC UCCA 9. 701

Mühimzés,
gépazsurozás, endlizés, zsebkendő azsurozás Nagy Gyulánál, Bikabérház. 4658

Debreczenszky
kárpitos, Halköz 8. Kész hencserek, diványok, lószőr afrik matracok, bőrgarniturák állandóan raktáron. Javitásokat jutányosan készitek. 4636

MANICURÖZTESSEN
az „Ilonában". Egy manicur 5 ezer korona. Szent Anna 1. 378

Takaréktüzhely
legolcsóbban beszerezhető, ugyanott alakitását, javitását felelősséggel vállalom. Széchenyi ucca 6., lakatos. 4256

ÓCSKA TANKÖNYVEIT
vigye be bizalommal Aczél Henrik antiquáriumába, ahol méltányos ráfizetéssel ezévi legujabb kiadásokra becserélik. — Ugyanott mindenféle egyéb iskolaszükségletét is jutányosan beszerezheti. Meg nem felelő kiadásu, vagy esetleg hiányos tankönyvért felelősséget vállalok és bármikor becserélem vagy visszaveszem. 1070

Legjobb
fali téglát első debreceni téglagyárban kapja. Eladást eszközli Deák Ferenc ucca 3. alatt. Telefon 557. Téglagyári telefon 50. 4713

Linoleum-
és zománc-lakkok legolcsóbban szerezhetők be Lindenfeld, Dégenfeldtér 7. Telefon 79. 4996

ANTIK
szalon bőr mokket garniturák eladók Szántó Zsigmond butorkereskedésében, Szinházi átjáró. 4390

Mindenféle
szőrmeáruk nyersen és készen legolcsóbban beszerezhetők Altman szűcsnél, Miklós ucca 22. 914

Óra-
és ékszerjavitásokat legolcsóbb árban két évi jótállással vállalok. Makai, Hatvan u. 33. 4639

Cimtáblát,
szobafestést, butor-, épületmázolást jutányosan vállal ifj. Zelinger, Kálvintér 4. 4726

Képkeretezést,
épületüvegezést, ablakok gittelését jutányosan vállalja Grünfeld, Széchenyi ucca 50. 4630

Lusztig
asztalos, Deák Ferenc ucca 10. — Vállal műbutorokat, üzleti berendezéseket. 581

Fest,
mos, tisztit mindennemü ruhákat kifogástalanul „KRISTALY", — Batthyány 13. 4048

Butorvásárlásnál
saját érdekében győződjön meg értékes és egyszerü háló-, ebédlő- és vegyes butoraim olcsó árairól. Széchenyi 6. Klein. Asztalosmunkát vállalok. 4934

Molnár Oszkár
müszerészt csak az udvarban keresse. Egyháztér 4. — Telefon 13—33. 4729

Paplangombok
olcsón kaphatók Barcza paszományosnál, Degenfeldtér 3. 4817

Wacha Róbert
ruhafestő, vegytisztitó és gőzmosó üzeme, Debrecen, Simonffy u. 55. 4633

Borotválás
2000, hajvágás 3000, fazonra 5000, babi hajvágás 5000. Szombat délitől vasárnap délig 50 százalékkal drágább. Toma Pál fodrász, Széchenyi ucca 57. 1148

Naptól, hidegtől
megvédi lakását, ha ablakára szövött redőnyt vásárol Redőnyüzemnél, Bethlen u. 19. Telefon 425. 1134

Festékek,
lakkok, firnisz, zománcok, legfinomabb szoba padlólakkok legolcsóbban kapható Klein Vilmos, Arany János 10., udvarban. 4327

Deák Ferenc uccai
templomban elsőrendü férfi és női ülés eladó vagy kiadó. Honig, Vár ucca. 1157

Lószerszámokat,
bőrpuhitó és tisztitó szereket legolcsóbban beszerezheti Hunyadi ucca 13., vitéz Nagy Béla szijgyártónál. 666

Sirkövek
műkőből és terméskőből, valamint fejfakövek legolcsóbban beszerezhetők. Mindenféle betonmunkát vállal. Polgári Lajos, Kishegyesi ut Faiskola ucca 7-g. 997

Szőrmeáruk
nagy választékban, kész és feldolgozatlan állapotban jutányosan beszerezhetők. Szőrmebundák átalakitását legujabb divatlap szerint elvállalja Kővári szűcsmester, Piac ucca 42., Pannónia-udvar. — 973

Cementlapok,
betoncsövek, kutgyürük legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárugyárában, Debrecen, Hatvan u. 7. 4453

A megmaradt
ünnepi imakönyveket mélyen leszállitott áron kiárusitja Bocskay könyvkereskedés, Hatvan ucca 15. 1143

Filc-
és bársony kalapok olcsón szerezhetők be. Matta Anna, Csemete ucca 10. 1138

A Hortobágy Mümalom RT.
Böszörményi ut 1. sz. alatti telepén évtizedek óta fenálló lisztüzletben az általánosan elismert jóminőségü liszt, korpa, tengeri, árpa és darák változatlanul állandóan kaphatók. Telefon megrendeléseket bármilyen kis tételben is házhoz szállitunk. Telefon 179. 207

KERESLET

Középiskolások
korrepetálását vállalja orvostanhallgató, hébert tanit. Cim a kiadóhivatalban. 1152

Disztingvált
izr. urinő két középiskolás urileányt vagy fiut elsőrendü ellátásra vállal tanévre. Falk Ottóné, Arany János u. 54. 1058

30 éves
kereskedő bármilyen szakmában elhelyezkedne. Gazdasági gyakorlattal is rendelkezik. Leveleket „Szerény" jeligére a kiadóba kérek. 1131

Fixfizetéssel
és magas jutalékkal felvételnek üzletszerzők, kik széleskörü ismeretséggel birnak, kedvező feltételü életbiztositási ágazatunk terjesztéséhez. Jelentkezők megfelelő kioktatásban részesülnek. Jelentkezés d. e. 8—11-ig, d. u. 3—5-ig. Turul Magyar Országos Biztositó, Piac ucca 42. 1146

Kereseti
lehetőséget nyujtok fémipari munkásoknak is, utóbbi sürgős. Erdős főmérnök, Simonffy ucca 32. 1151

Megbizható
20 éves, vagyonos, nőtlen fiatalember banknál, ügyvédi irodánál, vagy más intézetnél kézbesitői, — irodaszolgai vagy más hasonló állást keres. Cim: Hevesi, Arany János ucca 37., Patóh-iroda. 1154

Zongorát,
németet, franciát olcsón tanitok. Thaly Kálmán ucca 12. 1139

Tisztviselő
vagy tisztviselőnő, ki gép- és gyorsirást tud és a biztositási ágazatban teljes jártassággal bir, felvétetik. Jelentkezhetni személyesen a Phőnix biztositónál. 1140

Keresek
vidékre két polgárista és egy 4 éves gyermek mellé szerény, perfekt német kisasszonyt. Zongorázni tudók előnyben. Patakyné, Derecske. 1158

Főkönyvelő
órai vagy állandó könyvelést vállal. Cim a kiadóban. 1155

Mindenes
bejáróno azonnal felvétetik. Péterfia ucca 64., keresztépület. 1160

KIFUTÓ LEÁNY
felvétetik a Hegedüs és Sándor rt. nyomdájában, Piac ucca 49.

Intelligens
zsidó uricsalád elvállal föltétlen uricsalád gyermekét jövő tanévre. Cim a Független Ujság kiadóhivatalában. 218

Munkaszerető,
jelenleg is vezető állásban lévő jobb iparos bizalmi állást keres jó bizonyitványnal. Cim a kiadóhivatalban. 1091

Ki segit nekem
Szigoruan szolid kereskedő, 22 éves, magyar állampolgár, jó szakismerettel, könyvelésben, levelezésben, regisztrálásban jártas, állást keres. W. u. F. Freiberg i. Sa, Silbermannstrasse 6-2, Etg.

VEGYES

UCCAI
butorozott szoba Arany Bika bérház II. emelet 2., kiadó. 196

Uccai
négyszobás, fürdőszobás lakás lelépéssel kiadó. Péterfia 30. 1159

Elvesztettem
indexemet, megtalálója illő jutalomban részesül. Cim a kiadóban. 1156

Megnyilt
Teichmann Béla cég, Piac ucca 83., szőrmeáru-osztálya. — Óriási választék mindenféle szőrmékben. Viszonteladóknak árengedmény! Cimre ügyelni! 713

Paplan
áthuzás 80.000 K. — Kész paplan kapható. Paplanvarroda, Teleki u. 57. 1161

Faügynököt
azonnalra alkalmaz Weinberger fatelep, Böszörményi ut 2/b. 1164

Szoba,
fogorvosnak, irodának, üzletnek, két pince raktárnak, műhelynek kiadó. Vetőgép, drót-matrac eladó. Péterfia 8. 1162

Ismét
lehet heti vagy havi részletre ruházkodni Tegdesnél, Péterfia 42.

Teljes
ellátásra elvállal izr. uricsalád 2—3 középiskolai tanulót, külön szoba, zongora használat. Cim a kiadóban. 1121

Zongorán
lehet gyakorolni Széchenyi uccában, közelebbi cim a kiadóhivatalban. 1038

Asztalosok,
pintérek részére szükséges esztergályos munkákat készit Könyves Tóth Antal esztergályos mester, Rákóczi ucca 14. 615

Óra-,
ékszerjavitást szakszerüen, jótállással készit Sretter, Batthyány ucca 13. 4047

Teljes ellátásra
elfogadok két izr. iskolai tanulót, Arany János ucca 45., Ungár Gyula. 922

Egy—két
izr. tanulónak teljes ellátást adok. Baross 24. 1126

Két
izr. iskolai tanuló lakásra, esetleg teljes ellátásra elfogadok. Cim: Kálvintér 15. 1130

Elegánsan
butorozott uccai szoba uriembernek kiadó. Cim a kiadóban. 1122

Gyakorlott
fehérnemü és gyermekruhavarrónő házakhoz ajánlkozik. Vidékre is elmegy. Lövinger, Hatvan ucca 9. sz. 1106

Iroda
céljaira kiadó uccai szoba a legforgalmasabb helyen. Cime megtudható Gyermekdivatházban, Városháza-épület. 968

Lakatos
munkákat szakszerüen készit. Tüzhelyek raktáron Rottmannál, Széchenyi ucca 50. 383

Harisnyafejelést
legjobban, legolcsóbban zsinórpaszománygyárban, Piac u. 32., udvarban. 68

Orth.
kóser kávémérés és kifőzés megnyilt Hatvan ucca 11. 4644

Kotrás László
katonai, polgári sapkakészitő, Piac ucca 89. 221

Nagy József
müszerész és villanyszerelő, — Simonffy ucca 16. — Telefon 663. 944

MENEKÜLT ÓRÁS
szakszerüen, meglepő olcsón vállal javitásokat. Rákóczi u. 36. sz.

Vendéglősház
körutnál, kitünő üzlettel, 380 millió, százötvennel átvehető. — György, Budapest, Conti ucca hét.

Ötszobás
családi ház Pest környékén részletfizetésre eladó. Prohászka, Budapest, Rökk Szilárd ucca 3.

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában Piac ucca 49. szám.